

Μορφή & Λειτουργία
Διακομητικές και Εφαρμοσμένες Τέχνες 1621 - 2021

200+200

Form Follows Function

Decorative and Applied Arts 1621 - 2021

ΙΛΙΑΣ ΛΑΛΑΔΟΥΝΗ
ELIAS LALADOUNIS JEWELRY MUSEUM

ΕΚΘΕΣΗ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ / ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
Ιωάννα Λαλαούνη / Δημήτρης Πλάντζος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Βύρων-Γ. Βαφειάδης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
Ελένη Μάστορα

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ / ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Βύρων-Γ. Βαφειάδης / Κατερίνα Κορρέ – Ζωγράφου / Ιωάννα Λαλαούνη / Δημήτρης Λούπτης / Μίνα Μωραΐτου / Δημήτρης Πλάντζος / Κωνσταντίνος Στεφανής

ΕΡΕΥΝΑ / ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΛΗΜΜΑΤΩΝ
Βύρων-Γ. Βαφειάδης / Κατερίνα Κορρέ – Ζωγράφου / Ιωάννα Λαλαούνη / Δημήτρης Λούπτης / Ελένη Μάστορα / Ιωάννης Μόνος / Δημήτρης Πλάντζος / Μανόλια Ροσολύμου / Μίχαλη Σκούλλος / Κωνσταντίνος Στεφανής

ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Ιωάννης Μόνος / S. Mohammad Shariat – Panahi / Robert Elgood

ΕΡΕΥΝΑ
Ελεωνόρα Λεβή / Έλενα Κοκκίνη / Διδώ Κωνσταντινίδη - Σοφρωνά

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Doniert Evely

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ:
Κώστας Βέργας / Δημήτρης Μιχαλάκης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ:
Φωτογραφικό Αρχείο IEEE- Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα
Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Ναύπλιο
Φωτογραφικό Αρχείο Γάννη και Κωνσταντίνου Στεφανή
σε φωτογράφηση του Dr. Klaus – Valtin von Eickstedt
Η φωτογράφηση της Συλλογής Σπύρου και Σοφίας
Παπαγεωργίου έγινε από τον Πάνο Κοκκινιά

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
Θύμιος Πρεσβύτης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Ecoturia

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Θοδωρής Αναγνωστόπουλος

ΠΑΡΑΓΩΓΗ
Peak Design

ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΕΚΤΕΣ ΠΟΥ ΔΑΝΕΙΣΑΝ ΕΚΘΕΜΑΤΑ

ΣΥΛΛΟΓΕΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΜΠΑΝΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΚΑΝΑΡΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΖΩΝΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΑΣΙΛΗ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΟΡΡΕ - ΖΩΓΡΑΦΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΕΛΑ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΜΟΣΚΑΧΛΑΪΔΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΙ ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΑΜΟΥΡΚΑ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΙΑΤΟΥ ΣΙΝΙΟΣΟΓΛΟΥ - ΤΟΣΙΤΣΑ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΙΧΑΗΛ ΣΚΟΥΛΑΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΙΚΗΤΑ ΣΤΑΥΡΙΝΑΚΗ
ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΙΝΑΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΔΥΣΣΕΑ ΤΣΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΣΥΛΛΕΚΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ
ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΟΥΝ ΑΝΩΝΥΜΟΙ

ΙΔΡΥΜΑΤΑ / ΜΟΥΣΕΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΡΙΣΣΟΥ.
ΣΥΛΛΟΓΗ ΗΛΙΑ Ε. ΔΑΡΑΔΗΜΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΙΑΝΝΗ & ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. ΣΤΕΦΑΝΗ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΡΟΔΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ ΗΛΙΑ ΛΑΛΑΟΥΝΗ
ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΑΡΟΓΛΟΥ
ΟΜΙΛΟΣ «ΓΕΝΙΤΣΑΡΟΙ ΚΑΙ ΜΠΟΥΛΕΣ», ΝΑΟΥΣΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

EXHIBITION - CATALOGUE

EDITORS

Ioanna Lalaouni / Dimitris Plantzos

CURATORIAL ASSISTANT & RESEARCH COORDINATION

Byron-G. Vafeiadis

ADMINISTRATIVE COORDINATION

Eleni Mastoras

TEXT

Byron-G. Vafeiadis / Katerina Korre – Zografou / Ioanna Lalaouni / Dimitris Loupis / Mina Moraitou / Dimitris Plantzos / Konstantinos Stefanis

CATALOGUE ENTRIES

Byron-G. Vafeiadis / Katerina Korre – Zografou / Ioanna Lalaouni / Dimitris Loupis / Eleni Mastoras / Ioannis Monos / Dimitris Plantzos / Manolia Rosolymou / Michael Scoullos / Konstantinos Stefanis

CURATORIAL EXPERTY ASSISTANCE

Ioannis Monos / S. Mohammad Shariat – Panahi / Robert Elgood

RESEARCH ASSISTANTS

Eleonora Levis / Elena Kokkini / Dido Konstantinidi – Sofrona

TRANSLATION TO ENGLISH

Doniert Evely

PHOTO CREDITS

Costas Vergas / Dimitris Michalakis

PHOTO ARCHIVE

Photo Archive IEEE – National Historical Museum, Athens
Peloponnesian Folklore Foundation, Nafplion, Greece
Photo Archive of John and Konstantinos Stefanis photographed by Dr. Klaus – Valtin von Eickstedt
Exhibits from the Spyros and Sofia Papageorgiou Collection were photographed by Panos Kokkinias

GRAPHIC DESIGN

Thymios Presvytis

PRINTING

Ecotypia

PRODUCTION MANAGER

Thodoris Anagnostopoulos

PRODUCTION

Peak design

MUSEUM AND PRIVATE COLLECTORS LENDING EXHIBITS

PRIVATE COLLECTIONS

KONSTANTINOS KAMBNIS FAMILY COLLECTION
KONSTANTINOS LYKOURGOS KANARIS FAMILY COLLECTION
MICHALIS COZONIS FAMILY COLLECTION
VASILIS KORKOLOPOULOS COLLECTION
KATERINA KORRE - ZOGRAFOU COLLECTION
GEORGE - LEON MELAS COLLECTION
ALEXANDROS MITSOPoulos COLLECTION
IRENE MOSCAHLAIDIS COLLECTION
SPYROS AND SOPHIA PAPAGEORGIOU COLLECTION
SAMOURKA FAMILY COLLECTION
MILTOS SINIOSOGLOU – TOSITSAS COLLECTION
MICHAEL SCOULLOS COLLECTION
NIKITAS STAVRINAKIS AND EVANGELIA STAVRINAKI COLLECTION
ODYSSEAS TSOUKOPOULOS COLLECTION
AND OTHER PRIVATE COLLECTORS WHO WISH TO REMAIN ANONYMOUS

INSTITUTIONS

NATIONAL HISTORICAL MUSEUM OF ATHENS
ETHNOLOGICAL AND FOLKLORE MUSEUM OF CHRISO,
ELIAS E. DARADIMOS COLLECTION
JOHN AND KONSTANTINOS J. STEFANIS COLLECTION
FOLKLORE MUSEUM OF ARCHANGELOS, RHODES
ILIAS LALAOUNIS JEWELRY MUSEUM
MUSEUM OF THE HISTORY OF THE GREEK COSTUME
OF THE LYKEION TON ELLINIDON
WAR MUSEUM OF ATHENS, SAROGLOU COLLECTION
GENITSAROI AND BOULES ASSOCIATION, NAOUSA
PELOPONNESIAN FOLKLORE FOUNDATION

Εισαγωγικό Σημείωμα Ευχαριστίες

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ 200 ΧΡΟΝΩΝ από την Ελληνική Επανάσταση, αποφασίσαμε να σχεδιάσουμε την ιστορική έκθεση: «Μορφή και Λειτουργία, 200 + 200» με θέμα την εκδίπλωση νέων πινακών στις εφαρμοσμένες και διακοσμητικές τέχνες. Το περιεχόμενο της Έκθεσης δεν εξιστορεί την Ελληνική Επανάσταση, αυτή καθαυτή. Με σημείο αναφοράς τον ελλαδικό χώρο, εστιάζεται στην καλλιτεχνική και λειτουργική νοηματοδότηση των αντικειμένων, μέσα από εξαίρετα δείγματα του ευρωπαϊκού υλικού πολιτισμού, αντικατοπτρίζοντας την καθημερινή ζωή και αναδεικνύοντας την σημασία της τέχνης μέσα από το πέρασμα της ιστορίας.

Ο προσδιορισμός «200+200» αφορά στον χρόνο, με σημείο εκκίνησης το πέρασμα από την περίοδο της Αναγέννησης στην Ελληνική Επανάσταση, και καταλήγοντας στην σύγχρονη δημιουργία και το Σήμερα. Άλλωστε οι διακοσμητικές και εφαρμοσμένες τέχνες στην Ευρώπη, από τον 17^ο έως τον 20^ο αιώνα, προσαρμόστηκαν σε κάθε πολιτισμό κινητοποιώντας την έκφραση της τρέχουσας κοινωνικής, θρησκευτικής, πολιτικής ή και οικονομικής κανονικότητας, επιτρέζοντας την ανατροπή τους, μέσω της χρήσης και της νέας δημιουργίας. Στον ελλαδικό χώρο ειδικά, οι πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις ήταν ποικίλες και ουσιαστικές. Πολύ ουχνά, τα νοήματα αναστρέφονταν και νέοι ουμβολισμοί γεννιόνταν. Από πολλές απόψεις, οι Έλληνες του 17^{ου}, του 18^{ου} και του 19^{ου} αιώνα, στις πόλεις και την ύπαιθρο, ήταν οι πρωτοπόροι των τυράννων τους, ενώ ταυτόχρονα ατένιζαν προς τον δυτικό πολιτισμό, γνωτεμένοι από τις τέχνες και τις τεχνοτροπίες της Ευρώπης. Ωστόσο, συχνά η δημιουργία ακολουθούσε την λειτουργικότητα. Η δημιουργία, η ανακατασκευή, η διακόσμηση και τελικά η χρήση των σημερινών κειμηλίων, αποτελούν την αφετηρία για την εξιστόρηση παραδοσιακών τεχνών της Ελλάδας, που έρχονται να αποτελέσουν σύμβολο Ελευθερίας, ιεραρχίας και κοινωνικού κύρους.

Τα κριτήρια επιλογής των αντικειμένων της έκθεσης, είναι τα πλέον καθιερωμένα, εκείνα που διέπουν τις ελληνικές ιδιωτικές συλλογές και χαρακτηρίζουν το είδος, την κατασκευή, την χρήση, αλλά και την ιστορική σημασία του κάθε εκθέματος. Τα αντικείμενα είναι μερικά μόνον από τα αξιοσημείωτα καλλιτεχνήματα που διασώζονται σε ελληνικές ιδιωτικές και μουσειακές συλλογές. Σήμερα, αντιστέκονται στον χρόνο, ως κειμήλια και εξέχοντα έργα τέχνης και αφηγούνται την ιστορική αστάθεια της Ευρώπης μέσα στους αιώνες.

Θα αναφερθώ ειδικά στον Βασίλη Κορκολόπουλο, ο οποίος υπήρξε χαρακτηριστικό παράδειγμα, μεταξύ των Ελλήνων συλλεκτών κατά την δεκαετία του 1990, διατηρώντας μια εξαιρετική συλλογή ελληνικών παραδοσιακών αντικειμένων διακοσμητικών τεχνών του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα. Οι αναμνήσεις και οι αφηγήσεις των πολύωρων εξερευνήσεων του στα σοκάκια της Πλάκας, στο Μοναστηράκι, την Κωνσταντινούπολη, το Λονδίνο, το Μόναχο, το Παρίσι, αλλά και η πολυσήμαντη βιβλιογραφία που μας κληροδότησε, περιγράφουν με τον καλύτερο τρόπο το πάθος ενός συλλέκτη, ως κύριο γνώρισμα. Από τα πρώτα κιόλας βήματα της επαγγελματικής μου πορείας, ένιωθα την σημασία της συμβολής των ιδιωτικών συλλογών στην διατήρηση της ιστορικής μνήμης. Έτσι, λοιπόν, από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του ΜΚΗΑ, επανειλημμένα ζητούσα από τους Έλληνες συλλέκτες να ανοίξουν το «σεντούκι της γιαγάλας» και να μοιραστούν μαζί μας τις ιστορίες των συλλογών τους. Άλλωστε, τα οικογενειακά κειμήλια δεν κατοπεύουν απλώς μια τεχνική επεξεργασία ή

Ioanna Lalaouni

Director and Chief Curator, Ilias Lalaounis Jewelry Museum

Introductory Note Acknowledgements

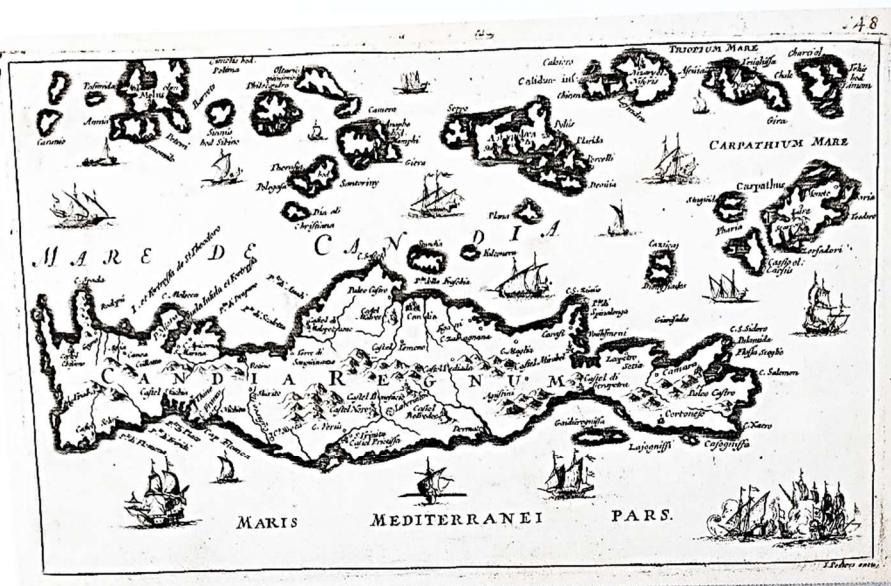
ON THE OCCASION OF THE BICENTENARY of the Greek Revolution, the Ilias Lalaounis Jewelry Museum decided to organize an exhibition with a historical angle: "Form Follows Function, 200 + 200" is dedicated to the development of new features in the applied and decorative arts in the "Age of Revolutions" and beyond. The exhibition does not, however, limit itself to the Greek Revolution. Within a still broader Greek perspective, it focuses on the artistic and functional connotations of the objects, drawing on excellent examples of European material culture that epitomize everyday life and highlight the importance that art conveys through the passing of time, through what we understand as "history".

The "200 + 200" in the title refers to this time that has passed: starting with the transit from the Renaissance to the Greek Revolution, and proceeding thence down to modern times. Each stage encompasses two centuries. The decorative and applied arts in Europe, from the 17th to the 20th centuries, have after all affected every culture, first materially activating and expressing current notions of social, religious, political or even economic normalcy, and then contributing to their overthrow and replacement through the use and by the crafting of new creations. In Greece in particular, cultural interactions were varied and substantial. Very often, meanings were transposed and thereby new symbolisms were born. In many ways, the Greeks of the 17th, 18th and 19th centuries, in the cities and the countryside alike, shared the material culture of their rulers and oppressors, while at the same time keeping an eye on Western culture, being fascinated by the arts and styles of Europe. However, creativity often followed functionality. The initial creation, and the later reconstruction, the modes of decoration and finally the use made of heirlooms are all fundamental elements to be appreciated when expounding the story of the traditional arts of Greece. Only thus may one understand how they have come to be symbols of freedom, as well as markers of hierarchy and social prestige.

The objects in the exhibition are but a fraction of the remarkable works of art that are preserved in Greek private and public collections. The criteria for selecting them are that they should be the most illustrative, typical in their type, construction and use. But also ones that enjoy historical significance. Today, their excellence can be seen to have stood the test of time. Though heirlooms, they yet remain outstanding works of art and narrate the historical vicissitudes Europe has experienced down the centuries.

For nearly three decades I have been fortunate to be entrusted with private collections being shared the heirlooms from the long-forgotten family chests. I was also privileged to have been assigned to display artifacts that were well researched and gathered by modern collectors with a vision. Vassilis Korkolopoulos may serve as a particularly telling case in point. He collected, researched and shared his findings of Greek traditional objects of the decorative arts of the 18th and 19th centuries. The reminiscences and stories of his many hours of exploration in the alleyways here

Εισαγωγικό Σημείωμα-Ευχαριστίες Introductory Note-Acknowledgements

Αρ. Κατ. 8
Χάρτης της Κρήτης (Candia Regnum)
Cat. No. 8, Map of Crete (Candia Regnum)

αισθητική άποψη. Φανερώνουν την λειτουργική ακολουθία του σχεδιασμού στην χρήση των αντικειμένων που αντλούν από τις παραδόσεις, τα ήθη και έθιμα, αλλά και τις αξίες με τις οποίες μεγαλώσαμε. Το συλλεκτικό έργο του Βασιλή Κορκολόπουλου, με τις βιβλιογραφικές εκδόσεις του και το τεκμηριωτικό υλικό που γενναιόδωρα μοιράστηκε, κινητοποίησε το προσωπικό μου ενδιαφέρον, φανερώνοντάς μου ένα νέο πεδίο έρευνας και μελέτης και σε συνδυασμό με τους πολιτιστικούς σκοπούς του ΜΚΗΛ μας άθισε να μετατοπίσουμε το κοινό ενδιαφέρον σε αντικείμενα διακοσμητικών τεχνών, όπως παλάσκες, μεδουλάρια, ρολόγια τοέρτης και άλλα, αποτελώντας πηγή έμπνευσης για την παρουσίαση πολλών εκθέσεων στο Μουσείο μας από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, με αντικείμενα του 19^{ου} αιώνα.

Σήμερα, η έκθεση έρχεται να δείξει έργα από περισσότερες από 30 συλλογές, επώνυμες και ανώνυμες, μεγάλες και μικρότερες. Η επιλογή τους άπτεται των θεματικών που πραγματεύμαστε στο ΜΚΗΛ και θέτει σε προτεραιότητα την μουσειακή εκπαίδευση και την προώθηση της σύγχρονης ελληνικής δημιουργίας. Άλλωστε, από το 1995, οι πάνω από ενενέντα περιοδικές εκθέσεις του ΜΚΗΛ ακολουθούν το παράδειγμα του αειμνηστου πατέρα μου, Ηλία Λαλαούνη, βάζοντας το λιθαράκι για νέα παραγωγή, ταυτόχρονα με την υπενθύμιση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς.

Σήμερα, με αφορμή την επέτειο των 200 χρόνων από την Εταινάσταση, θυμηθήκαμε την ιστορία μας, διευρύναμε τις γνώσεις μας, αλλά και ταυτόχρονα αξιοποιήσαμε ελληνικές συλλογές με στοιχεία που το ελληνικό, αλλά και το διεθνές κοινό αγνοούσε. Από τις αρχές του 16^{ου} αιώνα, μέχρι τα τέλη του 19^{ου}, οι εφαρμοσμένες τέχνες αποτελούν το πειστήριο των ανθρώπινων αναγκών και συντηθειών επιδεικνύοντας την εξέλιξη της τεχνολογίας και της κοινωνίας του δυτικού κόσμου. Είναι η υπενθύμιση των πρώιμων αντικειμένων που χρησιμοποιούμε σήμερα. Άλλωστε, η σημαντικότητα των αντικειμένων διαφέρει στην τεχνική, την επιλογή των υλικών και την εικονογραφία: τρία στοιχεία που συνθέτουν την μοναδικότητά τους στην ιστορία της τέχνης. Όπως θα παρατηρήσετε, παραδειγματικά, τα ρολόγια που έχουμε επιλέξει δεν ερευνώνται για τον αισιονήθιστο, σύγχρονο της εποχής, μποκανισμό τους, αλλά για τα ιδιαίτερα εικονογραφικά στοιχεία που απαντούν, επίσης, σε ταμπακοθήκες, πέργιες και παλάσκες. Ακολούθως και στην αντιπαραβολή των μποκανισμών των ρολογιών με αυτή των όπλων. Όπως συμβαίνει και με τα κοσμήματα, η αξία των υλικών δεν καθιστά τα έργα λιγότερο ή περισσότερο σημαντικά, αντίθετα τα τοπισθετέ, ιστορικά και γεωγραφικά, μοναδικά για την ιστορία της ελληνικής τέχνης.

Είμαι παραπάνω από ευγνώμων για την εμπιστοσύνη δύοι μας άνοιξαν τα οπίτια τους, πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας, και μας επέτρεψαν να παρουσιάσουμε τα οικογενειακά τους, γειτνίλια για να αφηγηθούμε παλαιότερες, νέες, αλλά κυρίως αιλιθινές

20

21

131

Αρ. Κατ. 20, Τυφέκιο, καριοφίλι
του Χατζηγάννη Μέξη
Cat. No. 20, Rifle, kariophili, probably
of Hatzigiannis Mexis

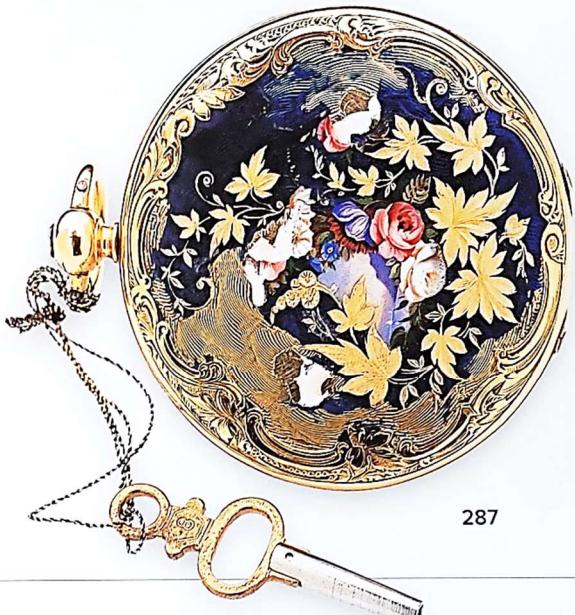
Αρ. Κατ. 21, Τυφέκιο, Σισανές
του Χατζηγάννη Μέξη
Cat. No. 21, Rifle, sisanes, probably
of Hatzigiannis Mexis

Αρ. Κατ. 131, Πόρπη και σπονδυλωτή ζώνη
από τη Σαφράμπολη Πόντου
Cat. No. 131, Buckle and segmented belt
from Saframpoli, Pontus

in the Plaka and Monastiraki, in Istanbul, London, Munich and Paris – let alone the highly important literature that he bequeathed to us – best epitomized the passion of a collector. Many followed, very few of whom are today lenders to this exhibition, allowing me to share the importance of their contribution in preserving the memory of the past. After all, family heirlooms are not just a matter of technical sophistication or aesthetic significance. They reveal the sequence of functional design in the objects used that draws on habits, customs and traditions, as well as the values we grew up with. Conjoined with the cultural principles guiding the Ilias Lalaounis Jewelry Museum, this encouraged us to shift the focus of interest onto objects of the decorative arts, such as bandoliers, medallions, pocket watches and others such. These became a source of inspiration for the presentation of many exhibitions in our Museum from the late 1990s, concentrating on objects of the 19th century.

This exhibition embraces items from more than 30 collections, some famous and others less so, large and small alike. Their selection was made with regard to the subjects we concentrate on at ILJM. It also places an emphasis on museum education and the promotion of contemporary Greek creativity. After all, since 1995, the more than ninety temporary exhibitions put on by the ILJM follow the example set by my late father, Ilias Lalaounis, who passed the baton to a new generation in reminding us to appreciate our cultural heritage.

Today, on the occasion of the 200th anniversary of the Revolution, we do recall our past, and thereby seek to expand our consciousness by mining the riches of Greek collections that the Greek and international public was quite unaware of. From the beginning of the 16th century until the end of the 19th, the applied arts are the concrete proof of human needs and behaviors, demonstrating the evolution of technology and society in the western world. They serve as a reminder of the early prototypes of articles we use today. The importance of the individual objects differs with respect to the technique, choice of materials and iconography portrayed; the three elements that in combination ensure their unique places in the history of art. For example, the pocket watches are selected not for a property or mechanism either unusual or typical of the time, but in particular for the iconographic elements they hold in common – be they cigarette cases, buckles or bandoliers. With most artifacts the value of the materials does not make the piece more or less important, it serves only to place them, historically and geographically, in their particular individual position in the history of Greek art.

287

247, 248

ιστορίες σε μικρούς και μεγάλους. Εύχομαι να σταθούμε αντάξιοι της εμπιστοσύνης τους και η προσέγγισή μας στη συγκεκριμένη έκδοση να δώσει την ευκαιρία να ξετυλίξουμε διαφορετικές πτυχές των καλλιτεχνημάτων ως προς την μορφή, την τεχνοτροπία, την εικονογραφία, το ύφος τη χρήση και λειτουργία τους, δηλαδή μια ολοκληρωμένη αφήγηση των αντικειμένων.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θέλω να εκφράσω για τη συμμετοχή τους στην παρούσα έκδοση του ΜΚΗΑ, στον Ηλία Δαραδήμο, την Πλουμή Κανάρη, την Οικογένεια Μιχάλη Κοζώνη, την Οικογένεια Βασίλη Κορκολόπουλου, την Κατερίνα Κορρέ – Ζωγράφου, τον Γιώργο Κυριακόπουλο, τον Γεώργιο – Λέοντα Μελά, τον Αναστάσιο Λιάσκο, τον Αλέξανδρο Μητσόπουλο, την Ήβη Μοσκαλαΐδη – Γεωργιάδη, την Οικογένεια Σαμιούρκα, τον Μίλτο Σινιόσογλου – Τσιτίσα, τον Ιωάννη Στεφανή, τους Σπύρο και Σοφία Παπαγεωργίου, τους Μιχάλη και Μαρίνα Σκούλλου, τους Νικήτα και Αλκμήνη Σταυρινάκη, τον Οδυσσέα Τσουκόπουλο, και τους Τίμο και Έφη Χριστοδούλου. Επίσης, το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, το Εθνολογικό και Λαογραφικό Μουσείο Χρισού, το Μουσείο Ιστορίας Ελληνικής Ενδυμασίας του Λυκείου των Ελληνίδων, τον Όμιλο «Γενίτσαροι και Μπούλες», το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, και το Πολεμικό Μουσείο Αθηνών· τέλος, την Τάνια Βελίσκου, τον Κώστα Βέργα, τον Doniert Evely, τη Νικολέττα Ζυγούρη, τον Θεμιστοκλή Κοντογούρη, τον Δημήτρη Λούπη, τον Δημήτρη Μιχαλάκη, τον Ιωάννη Μόνο, τη Μίνα Μωραΐτου, τη Μάρα Παπαναστασίου, την Ιωάννα Παπαντωνίου, τον Δημήτρη Πλάντζο, τον S. Mohammad Shariat – Panahi, την Αγγελική Ρουμελιώτη, τον Νικόλαο Ρούσσο, τον Κωνσταντίνο Στεφανή και τον Άρη Τόσιο.

Αρ. Κατ. 287, Ρολόι τσέπης για την Οθωμανική Αγορά
Cat. No. 287, Pocket watch for the Ottoman Market

Αρ. Κατ. 247, 248, Καλαμάρια
Cat. No. 247, 248, Inkstands